No. 1993 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 5,50, franko door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

MAANDAG, 14 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 November.

Bij het VIIIe hoofdstuk, marine, verklaart de regering dat zij niet kan gebonden zijn aan de wenken die door de kommissie van zeeofficieren, tot voorlichting geraadpleegd, aan het departement zijn gegeven. Men kan niet in doen wat wenschelijk geacht wordt, maar dat slechts, in zoo verre als onze geldelijke toestand het gedoogt. Intusschen, met de hulpmiddelen waarover de regering beschikken kan, is in de laatste jaren reeds veel gedaan. De minister berigt, dat een viertal zeilschepen met hulpstoomvermogen in aanbouw zijn, waarvan er twee in den loop van het volgend jaar in dienst zullen kunnen treden. De minister tracht zich van stelselloosheid te regtvaardigen, door in korte bewoordingen bloot te leggen welk het doel van zijn streven is. Hij legt zich toe:

1°. tot het vormen, zoo veel mogelijk, van eene kern van bevaren manschappen en het dadelijk tot alle diensten beschikbaar hebben van eenige schepen.

2°. het beschermen en bewaken der kolonien van den Staat; en

3°. van onze handelsvloot.

De memorie noemt dit een stelsel. Het is ons wel; maar wij dachten dat tot een stelsel iets meer noodig was, dan het aangeven van een drietal algemeene beginselen, waarvan men niet zegt hoe zij in de praktijk worden behartigd. De vraag zou eigenlijk nu eerst moeten komen, welk stelsel de regering volgt, om onze zeemagt aan het drievoudig doel te doen beantwoorden. Daaromtrent nu heeft de memorie niet goedgevonden in eenige bijzonderheid te treden, buiten de verklaring, dat, om onze handelsvloot te beschermen, de Nederlandsche oorlogsvlag, zoo mogelijk met groote schepen, zich zoo veel doenlijk vertoonen moet, overal waar door de natie zeehandel gedreven wordt. Wij kunnen het niet helpen, maar deze opheldering van het regeringsstelsel heeft wel iets van het lied van de la Palisse, die niet dood was, zoolang hij leefde.

Verder voegt de memorie daar nog bij, dat het ten eenenmale ondoenlijk is, om voor de in dienst te hebben schepen eenig stelsel onherroepelijk te blijven aankleven, ter oorzake van de staatkundige veranderingen in vreemde rijken, van den vooruitgang der wetenschap en daaruit voortvloeijende veranderingen in het bouwen van schepen, in het bewapenen, in het aanwenden der stoomkracht enz. In een woord, de memorie van beantwoording toont in dit hoofdstuk aan, dat zij niet weet wat een *stelsel* is.

Waar de memorie overgaat tot de toelichting van hetgeen gedaan is, daar wordt zij belangrijker en spreekt verstandige taal. Zij meldt, dat onze zeevloot zich in Australie, Amerika en de Middellandsche Zee vertoond heeft met gunstig gevolg. De rapporten over de beide eerste streken zijn in handen gesteld der verschillende kamers van koophandel, die ze met graagte hebben gelezen, omdat zij eenig licht hebben verspreid over de behoefte aan invoeren naar die verschillende streken. Met genoegen merken wij op omtrent de vaart op Australie het berigt der regering, dat het verloopen der ekwipaadjen van de Nederlandsche koopvaardijschepen daar op verre na niet zoo aanzienlijk is, als men niet zonder grond beweerd had. Dit is dan een voordeel te meer, dat de Nederlandsche reederij boven anderen voor heeft, en eene reden te meer om de regering aan te sporen tot het aanwenden van al wat mogelijk is, om de handelsbetrekkingen tusschen onze Oost-Indische Kolonien en de rijke mijnen van Australie te vermenigvuldigen. Er kan oneindig meer partij worden getrokken van de gunstige ligging onzer Oost-Indische bezitting ten opzigte van het nieuwe Goud-land. Maar dit gaat eigenlijk den minister van Marine niet aan en behoort bij dien van Kolonien te huis.

Overigens moeten wij bekennen, dat het voor dit departement moeijelijk is om te voldoen aan al hetgeen men eischt. Men zou willen, dat het met geringe uitgaven veel deed. Vroeger was de klagt algemeen dat er niet genoeg zeemagt in werkzamen dienst was. Dit jaar, toen het bleek, dat de voorraad van materialen niet vermeerderd was, heette het dat de aktieve zeemagt tot eene *nuttelooze hoogte* is uitgebreid. Onze zeemagt nutteloos uitgebreid! Mogten onze zeehelden, die in hunne roemrijke graven rusten, deze klagt gehoord hebben, zij zouden gegloeid hebben van verontwaardiging. Hoe karakteriseert niet op eene droevige wijze deze klagt den staat van verval waartoe Nederland gebragt is! Mogt de klagt gegrond zijn; mogten wij nog in staat zijn om onze zeemagt tot eene nuttelooze hoogte uit te breiden! Wij zouden zwaarder wegen in de schaal van Europa en onze zelfstandigheid zou niet bedreigd zijn bij den eersten Europeeschen oorlog den besten, en wij zouden niet hebben te vreezen, dat Engelands begeerlijkheid roofzuchtige plannen smeedt, om ons het goed der vaderen te ontnemen. Wat is er geworden van onze maritieme grootmoedigheid? Nu wij naauwelijks zeemagt genoeg voor handen hebben om onze koloniale bezittingen, wij zeggen niet tegen groote mogendheden te dekken, maar slechts om ze te beveiligen tegen zeeschuimers en de beroeringen der inlandsche vorsten; nu onze zeevloot naauwelijks in staat is om hare beschermende vlag te vertoonen, waar dat volstrekt noodig is voor de behoefte van onzen handel: nu wordt de zeemagt uitgekreten als tot eene nuttelooze hoogte uitgebreid, omdat, let wel op dien omdat, want hij is karakteristiek, omdat de voorraad van het materieel niet is toegenomen in verhouding van de daartoe hooger dan weleer toegestane sommen. Dat is immers droevig om aan te hooren? Intusschen is de oorzaak, waarom die verlangde vermeerdering van materieel niet heeft plaats gehad, te zoeken en te vinden in de merkelijk vergrooting van ... Wij hebben eerbied voor elke meening, wanneer zij het gevolg is van vooroordeelen of ten spijt van eene konscientieus onderzoek ontstaat. Maar zoo min als het te dulden is, dat de regering in hare antwoorden mijnheer de la Palisse naäapt, evenmin ook is het te verdragen, dat in de Tweede Kamer aanmerkingen worden geboekstaafd, die eenige overeenkomst verraden met het antwoord van den schoolknaap, die ondervraagd wie de wereld had geschapen, zich haastte te antwoorden: ik niet, meester.

Nu bijna eene maand geleden, herhaalde de *Nederlander* de formulen, waarin hij de eischen zijner partij betreffende de regeling van het lager onderwijs gewoon is uit te drukken. Naar aanleiding daarvan schreven wij het volgende:

»Welke beginselen door den *Nederlander* ten opzigte van de regeling van het onderwijs worden vastgehouden is bekend. Hij vraagt:

»»1. Vrijheid van bijzonder onderwijs volgens de Grondwet.

»»2. Eene welingerigte openbare school, in den regel tegen de concurrentie der bijzondere school bestand.

»»3. Waar het mogelijk is, afzonderlijke scholen van Staatswege voor Protestanten en Roomsch-Katholieken.

»»4. Geen godsdienstlooze school, die door ter zijde stelling van Bijbel- en Volkshistorie, voor de behoefte der Protestantsche jeugd niet voldoende is."

»Ziedaar zijne vorderingen betreffende de zaak in quæstie, omtrent welke vorderingen het oogenblik ons geenszins geschikt voorkomt eene weinig vruchtbare diskussie te openen. Desniettemin moeten wij blijven opkomen tegen den *sub* 4° door den *Nederlander* geformuleerden eisch. Wil *hij* »geen godsdienstlooze school, die, door terzijdestelling van [Nederlanderachtige] Bijbel- en Volkshistorie, voor de behoefte der Protestantsche jeugd niet voldoende is;" *wij* willen geene godsdienstlooze school, die, door ter zijde stelling van katholiek-katechetisch onderwijs en van onvervalschte volkshistorie, voor de katholieke jeugd niet voldoende is."

Ook de *Katholieke Nederlandsche Stemmen* verklaarden zich over het punt in quæstie in gelijken geest; en, terwijl de *Nederlander* ons protest onbesproken liet, beantwoordt hij nu, in zijn laatste Nommer, de aanmerkingen van de *Stemmen* volgenderwijze:

»Waar splitsing [der gemengde school] onmogelijk is, verlangen wij dat, met inachtneming der regten en der behoeften ook van de *Roomschen*, op de onmisbaarheid en op den eisch eener *Christelijke* Volksopvoeding, zooveel eenigzins doenlijk is, worde gelet."

Wij zijn niet ongenegen aan het verlangen van den *Nederlander*, dat bij de regeling van het lager onderwijs, de regten en de behoeften ook van de Roomschen in acht genomen worden. De uitdrukkingen, waarvan de *Nederlander*, ter aangehaalde plaatse, zich bedient, geven echter grond tot het vermoeden, dat hij, bij de regeling van het onderwijs, op de regten en de behoeften der Roomschen slechts in de tweede plaats wil gelet hebben. Hierin nu verschillen wij van hem, dat wij geen voorrang voor de Katholieken vragen, maar verlangen, dat aller regten en behoeften *in gelijke mate* behartigd worden. Vermoedelijk ware het in 't belang van eene goede regeling van het lager onderwijs, dat ook de *Nederlander* zich nevens ons op dit standpunt plaatste.

Men leest in *l'Ami de la Religion*:

"Wij hebben onzen lezers onderhouden over de schoone zending opgedragen aan Mgr. Bedini, Pauselijk Nuntius in Brazilie, tot het bezoeken der Vereenigde Staten en Kanada.

Die zending, gelijk men weet, is boven alle verwachting geslaagd. Sedert den dag dat Z. Em. te New-York voet aan land zette, hebben het episkopaat, de geestelijkheid en de geloovigen der Vereenigde Staten niet opgehouden Z. Em. de grootste bewijzen van genegenheid en eerbied te betuigen. Achtervolgens zijn de verschillende diocesen door Mgr. met een bezoek ... kerken en kapellen te noemen, bij wier inwijding hij is tegenwoordig geweest.

Van de Vereenigde Staten heeft Mgr. Bedini zich naar Kanada begeven: het tweede gedeelte zijner reis. Het was tegen het einde der maand Augustus dat hij te Québec aankwam, alwaar toen Mgr. de Aartsbisschop van het diocees aan zijn priesterschap eene geestelijke afzondering (*retraite*) gaf. Op verzoek van Mgr. den Aartsbisschop, presideerde Z. Em. de sluiting der *retraite*. In den namiddag bezocht hij de kloosters, die hij in de volmaaktste orde en bloeijende in deugden en goede werken vond.

Den volgenden dag ontving Mgr. Bedini, in het aartsbisschoppelijk paleis het bezoek der voornaamsten van de stad. Hij was omringd door Mgr. den Aartsbisschop van Québec; Mgr. Hugues, Aartsbisschop van New-York, die hem volstrekt naar Kanada had willen vergezellen; Mgr. Cok, Bisschop der Drie-Rivieren; Mgr. Larogue, coadjuter van den Bisschop van Montréal; den abt Cazeau, vikaris-generaal van Québec en door een aantal geestelijken der vier diocesen van Québec, der Drie-Rivieren, van Montréal en van St. Hyacinthus.

De redevoering van Mgr. Bedini, tot die schoone vergadering gerigt, bewoog ze innig. Mgr. de Aartsbisschop van Québec antwoordde, dat hij zich gelukkig vond, van zulk een gelegenheid te kunnen gebruik maken, om de blijdschap, waarmede het bezoek van den Nuntius des Opper-Priesters, hem vervulde niet alleen, maar ook zijne gansche geestelijkheid en kudde... en dat de herinnering aan dien dag nooit uit het geheugen der inwoners van Québec zou gewischt worden."

Toen de laatste woorden gesproken waren, knielde de gansche vergadering, schoon onder de aanwezigen eenige Protestanten waren, en de Nuntius zegende haar.

Des avonds vertrok Mgr. Bedini van Québec naar Montréal, vergezeld van Mgr. den Aartsbisschop van New-York en eenige hooge geestelijken.

Men verzekert dat op het landgoed van Jhr. A. J. L. de la Court, genaamd Baarschot, in een' kelder twee kisten met kerkornamenten zijn gevonden, die veel waarde moeten hebben.

EINDHOVEN, 9 Nov. Gisteren werd in de gemeente Woensel een luisterrijk feest gegeven: de eerw. heer Vugs, R. C. priester en pastoor dier gemeente vierde de zilveren bruiloft ter gedachtenis dat Z. Eerw. nu 25 jaren geleden als pastoor aan de kerk dier gemeente verbonden

werd. Reeds den vorigen dag 's morgens was alles in beweging, ten einde dit heugelijk feest zoo veel mogelijk luister bij te zetten. Een prachtvolle cereboog tegenover de pastorie opgerigt en met bloemen en groen smaakvol versierd, prijkte met toepasselijke chronica's; van af de pastorie tot aan de kerk waren mastboompjes langs den weg geplant, allen versierd en omslingerd met bloemen en guirlandes. Het muzijk-gezelschap *Musis Sacrum* met zijn wakkeren direkteur aan het hoofd, bevond zich reeds vroegtijdig aan de pastorie alwaar hetzelve gedurende den namiddag verschillende stukken heeft uitgevoerd. Lang nog zal dit feest in het geheugen van Woensels ingezetenen blijven en aangenaam zal hun steeds de gedachte aan hetzelve zijn.

(*N. B.*)

Op Dingsdag 22 dezer zal de verkiezing plaats hebben van zeven leden der kamer van koophandel van Amsterdam, als zes ter vervanging van de heeren: Spengler, Smissaert, Quien, Wolterbeek, Labouchère en van der Masch Spakler, en ter vervanging van den heer van Hemert, overleden.

Bij de centrale cholera-kommissie alhier zijn op 11 November aangegeven 10 personen, overleden 5.

'S GRAVENHAGE, 11 Nov. Gisteren avond is alhier in bijna 69jarigen ouderdom overleden de heer Mr. S. P. van Idsinga, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oudste lid van de algemeene Rekenkamer.

— In de zitting der Provinciale Staten van heden is beraadslaagd over het ontwerp-reglement voor de kleine Westeindsche veen- en droogmakerij, gelegen onder de gemeente Stompwijk. Dit reglement is ten slotte, zonder hoofdelijke stemming, *aangenomen* en zal tot goedkeuring aan Z. M. den Koning worden opgezonden. Al de voorhanden zijnde werkzaamheden hiermede afgeloopen zijnde, heeft de Voorzitter, namens den Koning, deze najaarszitting voor *gesloten* verklaard.

MAASTRICHT, 9 Nov. Heden in den vroegen morgen brak alhier brand uit in de wolspinnerij van den heer Delnoz in de Wijkerbrugstraat. De fabriek, en al het zich daarin bevindende materiaal zijn eene prooi der vlammen geworden. De belendende huizen hebben almede eenige schade bekomen. De bewoners waren afwezig; alleen eene meid en 2 kleine kinderen bevonden zich in huis. Spoedige en doelmatig aangebragte hulp heeft meerder onheil voorgekomen. Onvoorzigtigheid schijnt er de oorzaak van te zijn; alles was tegen brandschade verzekerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Nov. De *Moniteur* behelst de tijding, dat een deel van het Engelsch-Fransch eskader den 2 November in den Bosphorus voor anker is gekomen. De admiralen Hamelin en Dundas bevinden zich te Konstantinopel.

De vijandelijkheden zijn ook op de grenzen van Azië begonnen. Naar luid der jongste berigten hadden de Turken er eenig voordeel behaald.

Het Turksche fort Isactcha is niet, zoo als men algemeen verbreid heeft, verbrand, alleen een dorpje in de nabijheid van het fort gelegen, en van houten huizen gebouwd, heeft deze ramp ondergaan.

Het manifest door den Keizer van Rusland uitgevaardigd, luidt aldus:

»Wij Nikolaas I, bij de genade Gods Keizer en alleenheerscher aller Russen, enz. enz. enz.

»Bij ons manifest van den 14 Junij dezes jaars hebben wij onze getrouwe en geliefde onderdanen de redenen doen kennen, die ons in de noodzakelijkheid gebragt hebben om van de Ottomannische Porte onschendbare waarborgen te vorderen ten behoeve van de geheiligde regten der orthodoxe kerk.

»Wij hebben hun insgelijks bekend gemaakt dat al onze pogingen om de porte door middelen van vriendschappelijke overreding tot besef der billijkheid en tot de getrouwe naleving der verdragen te brengen vruchteloos waren gebleven, en dat wij dien ten gevolge noodig geacht hadden onze troepen in de Donau-vorstendommen te doen rukken. Maar dezen maatregel nemende hielden wij nog de hoop dat de Porte haar ongelijk zou inzien en zou besluiten regt te doen wedervaren aan onze gegronde vorderingen.

»Onze verwachting is te leur gesteld.

»Vruchteloos hebben zelfs de voornaamste mogendheden van Europa getracht door hare vermaningen de blinde stijfhoofdigheid der Ottomannische regering te buigen. Het is met eene oorlogsverklaring, met eene proklamatie vol logenachtige beschuldigingen tegen Rusland, dat zij geantwoord heeft op de vredelievende bemoeijingen van Europa en op onze lankmoedigheid. Eindelijk heeft de Porte, de revolutionairen van alle landen in de gelederen harer krijgsmagt opnemende, thans de krijgsbedrijven aan den Donau begonnen. Rusland is ten strijde gedaagd: er blijft alzoo voor hetzelve niets anders over dan, in het vaste vertrouwen op God, de toevlugt te nemen tot de aanwending van wapengeweld om de Ottomannische regering te dwingen tot eerbiediging der verdragen, en om van haar voldoening te bekomen voor de beleedigingen, waarmede zij geantwoord heeft op onze meest gematigde aanzoeken en op onze regtmatige zorgvuldigheid voor de verdediging van het orthodoxe geloof in het Oosten, hetwelk insgelijks door het Russische volk beleden wordt.

»Wij zijn vast overtuigd dat onze getrouwe onderdanen zich vereenigen zullen met de vurige gebeden die wij tot den Allerhoogste opzenden, opdat Zijne hand zich verwaardige onze wapenen te zegenen in den strijd voor de heilige en regtvaardige zaak die ten allen tijde warme verdedigers gevonden heeft in onze vrome voorvaderen.

»»Op U, o Heer, heb ik mijne hoop gevestigd; nimmer zal ik beschaamd uitkomen.""

»Gegeven te Zarskoje Selo, den 20sten dag der maand Oktober van het jaar der genade 1853 en van onze regering het 28ste.

»NIKOLAAS."

ENGELAND.

LONDEN, 11 Nov. De verjaring van het zoogenoemde buskruidverraad is alhier den 5 dezer wederom gevierd. Men heeft echter over het algemeen weinig sijmpathie voor dit herinneringsfeest bij de bevolking opgemerkt. Zelfs de kelders onder het parlement zijn niet, zoo als gebruikelijk is bezocht. Vroeger was het volk altijd gewoon om op dezen dag stroopoppen, Guy-Fawkes voorstellende, te verbranden, doch dit jaar heeft men zich bepaald tot het verbranden van poppen, die den autograat van Rusland moesten verbeelden.

Maar de Guy-Fawkesdag is toch ergens schitterend gevierd, namelijk te Exeter, de residentie van den bekenden Anglikaanschen Bisschop Henry Philpotts, die daaraan, wel is waar niet daadwerkelijk schuld heeft, maar toch in zeker opzigte, door dien deelnemers aan het antipapistisch feest hem ten minste als gedeeltelijk Roomschgezind beschouwen. Van dien jaarlijks gevierd wordenden feestdag geeft ons de »Globe" het volgende berigt:

»De periodieke verwoedheid tegen Guy-Fawkes, steeds buitengewoon groot te Exeter, heeft dit jaar aldaar tot een schrikkelijk rumoer en een beduidend ongeval aanleiding gegeven. Sedert jaren werd het domplein te midden der stad gelegen, tot de viering van het feest gebezigd; men deed er vuurpijlen opgaan en men ontstak er een groot vreugdevuur, waarin de Paus in beeldtenis verbrand werd. In de laatste paar jaren moest niet alleen de Paus, maar ook eenige Anglikaansche (Puseyistische) geestelijken der stad het lot ondergaan van in beeldtenis verbrand te worden. Daar de overheden meenden dat het schandaal het vorige jaar te erg was geweest, deden zij eene krachtige, doch vruchtelooze poging, om het te matigen. Het domkapittel, waaraan het domplein behoort, verklaarde dit jaar vooraf, dat het ieder die aldaar vuurpijlen of vreugdevuren ontsteken mogt, geregtelijk zou vervolgen. De Mayor noopte Coton, den vuurwerkmaker van *Vauxhallgarten* te Londen in een ander gedeelte der stad een prachtig vuurwerk te doen opgaan, om daardoor de aandacht van het volk van het domplein af te leiden. Nauwelijks echter was Cotons vuurwerk afgeloopen, toen talrijke troepen volks na 9 ure naar het domplein ijlden en onder het geroep van: »Wij willen een vuurtje hebben!" als in vorige jaren talrijke vuurpijlen deden opstijgen. Het hout voor het vreugdevuur bestemd, was des avonds in de stad gevoerd, maar door de policie in beslag genomen en op de binnenplaats van eene herberg in veiligheid gebragt. Een menigte volks stormde binnen, wierp de policie overhoop en voerde het hout naar het domplein, waar dra een groot vreugdevuur vlamde. In den loop des avonds werden verscheiden policie agenten gewond, een hunner ernstig, en vele personen in hechtenis genomen. Zelfs in zeker oogenblik was het rumoer zoo geweldig, dat de mayor op het punt was de militaire magt in te roepen. In een huis waar twee personen met het maken van vuurpijlen bezig waren, ontstond eene schrikkelijke ontploffing, het huis geraakte in brand en een knaap werd doodelijk gewond."

Naar het schijnt is de tijd niet ver meer, dat Guy-Fawkesdag door de policie verboden zal worden. Schrijver herinnert zich nog zeer goed, dat en wel de *Times*, gansche kolommen met blijkbaar genoegen vulde, met berigten nopens de vermakelijkheden der Londensche straatjongens en van het gepeupel op Guy-Fawkesdag — het was in het jaar toen kardinaal Wiseman met den rooden hoed en het *pallium* van Rome terugkeerde. — Hetzelfde blad geeft nu echter omtrent Guy-Fawkesdag slechts het volgende ingezondene:

»Zes jaren lang ben ik te Londen getuige geweest van een tooneel, dat wat schurkenstreken, dieverijen en woest rumoer betreft in geene andere stad der beschaafde wereld zijns gelijken heeft. Jaarlijks verzamelen zich den 5 November in de nabijheid van den Tower niet minder dan 15000 personen, en wel om geene andere redenen dan om te stelen, gemeenheden te bedrijven, vuurpijlen te doen opstijgen. Op mijne veelvuldige reizen naar de voornaamste steden der vier wereldde[elen] heb ik nooit zulk een opeengehoopte massa van gaau[dieven] gezien; slechts naar het uiterlijke te oorde[elen] herkent men van de drie personen één gaauwdief [van] beroep.

»De policie bevestigt die meening. Van zes tot [...] ure 's avonds zijn Towerhill en Trinitysquare niet [te] genaken, alle beroepen staan stil. Ik moet mijne d[euren] en vensters sluiten, het voorste gedeelte van mijn [huis] verlaten en niemand is in staat mij op dat tijdstip [een] bezoek te brengen. Mijn kind werd gisteren avond door een wonder beschermd tegen eene groote oe[ster]schelp, die iemand door het venster wierp en [...] hoofdje doodelijk zou gekwetst hebben. Er waren sle[chts] weinige policiedienaren aanwezig; bij een mijner [...] werden schier al de glasruiten stuk geworpen, van [...] anderen het huis in brand gestoken; twee perso[nen] reddeden met moeite hun leven."

De policie-direkteur in Bowstrat, is den volge[nden] ochtend onvermoeid bezig geweest met de veroor[deeling] van rumoermakers, die door de policie in hechtenis w[aren] genomen; zij kwamen vrij met eene boete van 1 [...] tot 1 ps. De policie-dienaren verzekerden dat, [...] jaren het schandaal zoo erg niet was geweest.

— De koning van België, de graaf van Vlaa[nderen] en de prinses Charlotte zijn gisteren naar België [terug]gekeerd; de hertog en de hertogin van Brabant [...] hen slechts tot aan Doever vergezellen, maar [...] daar het weder zeer fraai was tot Ostende mede[...] worden heden te Windsor terug verwacht.

— Heden wordt in het Huis van den Lord-Mayor [een] meeting gehouden, om over het voorstel, den [prins] Albert ter herinnering aan de groote tentoonste[lling] een beeld op te rigten, te beraadslagen. De T[imes] die dat voorstel, bereids eenige dagen geleden, be[...] drukt heden een artikel van den *Examiner* na, d[...] als een slechten inval van den Lord-Mayor voo[r...] die zich zelven slechts daardoor beroemd wil mak[en].

— Omtrent den binnenlandschen toestand van [Enge]land leest men in den *Times*:

»De verwoestende en onnatuurlijke oorlog tus[schen] Britschen arbeid en Britsch kapitaal houdt steeds [...] op eene wijze die op den duur den ondergang va[n ...] de moet te weeg brengen. In de afgeloopen we[ek is] de strijd niet overal met gelijken uitslag gevoerd[, maar] is over het geheel het meeste voordeel behaald a[an de] zijde der werkgevers. Deze, onderling vereenigd [door] het besef van het gemeenschappelijk gevaar en [...] ook, naar onze meening, door regtmatig misnoe[gen ...] schijnen de bovenhand te zullen behouden; doch [...] hun de overwinning kosten zal, laat zich zelfs [...] gissen. Te Bury en te Glossop zijn de fabriekanten [voor]nemens al de fabrieken te sluiten, met het doel [niet] alleen om van de zijde der arbeidslieden te verw[achten] dwangmaatregelen te voorkomen, maar ook om he[n te] beletten langer een deel van hunne verdienste [te] zenden aan het ledigloopend werkvolk te Preston, [het]welk door ondersteuning uit de omstreek in zijn [...] gestijfd wordt en anders waarschijnlijk den arbeid [weder] zou vervat hebben. Te Preston volharden de me[esters] niet alleen in hun besluit om de laatstelijk gevo[rderde] verhooging van het arbeidsloon niet in te willigen, [maar] zij hebben bekend gemaakt dat zij ook de in het [vorige] jaar onder gunstiger omstandigheden toegestane ve[rhoo]ging van tien per cent intrekken en weder het [oude] arbeidsloon en niets meer betalen zullen.

»Terwijl de strijd alzoo in omvang toeneemt, [zijn de] plaatsen waar hij uitgebroken is, getuigen gewee[st van] drie belangrijke overwinningen, alle aan de zijd[e der] meesters. In de nabijheid van Birmingham zijn de [werk]lieden der kolenmijnen tot den arbeid teruggekeerd [zon]der eenige verhooging van het loon. De fabriekarb[eiders] te Roytou, nabij Oldham, zijn daartoe insgelijks [over]gegaan; en te Manchester zijn de werklieden de[r ka]toen- en wol verwerijen, na eene worsteling van [...] tien weken, weder aan het werk gegaan, en daarbij [on]den zij het verdriet van te bevinden dat de pla[atsen van] twaalf honderd van hen bezet was met nieuwe [werk]lieden, die gedurende de lange arbeidsstaking ve[...] oefendheid opgedaan hadden en thans het werk [even] goed verstonden als zij zelven.

»Intusschen heeft de gesteldheid reeds opgehou[den, uit] welke die strijd voortgekomen was. Er kan niets [...] zijn dan hooger loon te vorderen van de eigenaar[s van] gesloten fabrieken en terwijl er geen afzet genoeg [is om] die fabrieken welke nog in werking zijn, gestadig [aan den gang] te houden.

»Een voorbeeld van beter inzigt en meer overle[g heb]ben de zeelieden van de Tyne gegeven, zij hebben [...] dagen op eene algemeene meeting besloten de he[...] eener arbeidsstaking zoolang mogelijk te vermijden.

»De voorspoed waarop het werkvolk van Lan[...] den eisch om hooger loon bouwde is verdwenen, al[...] voor een tijd; en het is maar al te waarschijnlijk [dat] onze fabrieken weldra uit gebrek aan bestellingen s[lechts] een gedeelte van den dag zullen kunnen werken. In[...]

tegenwoordigen staat der handelszaken kan er niet aan gedacht worden, den arbeidslieden van Preston een hooger loon toe te leggen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 4 November. Men verneemt dat de Turken na dat zij bij Oltenitza door den generaal Dannenberg waren geslagen, op nieuw een aanval hebben gewaagd en toen meester van het slagtveld zijn gebleven. De Russen hebben zich terug getrokken naar Bucharest.

— Uit Triëst wordt gemeld: De paketboot van Konstantinopel brengt berigten mede van 31 Oktober. In de Turksche hoofdstad was alles volkomen rustig. De vloot was nog niet komen opzetten.

De Porte had het besluit genomen op aandrang van den Oostenrijkschen internuntius, dat de Oostenrijksche uitgewekenen niet in de leger corpsen van Europa zouden worden opgenomen.

De tijdingen van het krijgstooneel in Azia ontvangen, bevestigen dat er bij Bathum een gevegt heeft plaats gehad, ten gevolge waarvan Selim-Pacha de Russische grenzen was overgetrokken.

BERLIJN, 10 November. In het orgaan der regering leest men de volgende berigten uit Bucharest:

»Den 2den November zijn 23,000 Turken bij Oltenitza over den Donau getrokken en hebben zich aldaar in de oude Russische verschansingen gelegerd. Gisteren om 12 ure werd van de zijde der Russen een aanval gedaan door den generaal Dannenberg; het kanongebulder werd in Bucharest gehoord; zes bataillons Russen grepen de verschansingen aan en vermeesterden het versterkte oude veldleger stormenderhand met de bajonet. Wegens den moerassigen aard van het terrein kon de kavalerie niet medewerken. Over het verlies aan weerszijden is nog niets stelligs bekend. De opperbevelhebber, vorst Gortschakoff, is heden vertrokken om de troepen die in het gevecht geweest zijn, de betoonde dapperheid te danken."

Het gevecht bij Oltenitza is een zeer gewigtig feit; het bewijst dat het den Turken ernst is met den oorlog. Het eerste treffen is van weerskanten uiterst hevig en bloedig geweest.

»Men verzekert dat Omer-Pacha, den Donau op verscheiden punten te gelijk overtrekkende, daarmede ten doel had de opmerkzaamheid der Russische krijgsmagt te verdeelen, en vervolgens zijne troepen zamen te trekken, ten einde al zijne strijdkrachten op één punt te vereenigen.

»Het gerucht van een gevecht in Azie schijnt zich te bevestigen. Het zou, naar men zegt, even gunstig voor de Turken zijn uitgevallen als het gevecht bij Oltenitza; maar het ontbreekt ons nog aan juiste berigten daaromtrent.

KARLSRUHE, 9 November. Heden ziet een besluit des groothertogs, betreffende de geschillen met den aartsbisschop van Freiburg, het licht. Tot nader bevel zal een speciale commissaris der regering benoemd worden, zonder wiens goedkeuring geene door den aartsbisschop zelven of in zijn naam uitgevaardigde verordeningen afgekondigd, voltrokken of erkend moge worden. De stedelijke direkteur Barger te Freiburg is tot dien post benoemd.

— Men schrijft uit Kassel, dat de minister Hassenpflug in den avond van 5 November op de publieke straat deerlijk is afgeranseld door den heer van Isenburg, schoonzoon van den keurvorst. Het geval droeg zich dus toe: De minister Hassenpflug had in een woordwisseling den heer van Isenburg beleedigd: deze zocht des avonds den minister op en hem aantreffende op straat, vroeg hij hem of hij gezind was zijne woorden in te trekken. Toen de minister hierop op vrij hoogen toon antwoordde, greep de heer van Isenburg een rotting uit de hand van een zijner bedienden en begon er den minister mede te slaan. Op diens jammerlijk geschreeuw kwam er volk toeschieten. »Lieve menschen, zeide de heer van Isenburg zeer bedaard: ik ben de baron van Isenburg, en bezig den minister Hassenpflug af te rossen!" Dit gezegd hebbende vervolgde hij zijn werk en de menigte bleef rustig toezien. Toen de rotting geheel stukgeslagen was ging de heer van Isenburg stil heen, en liet den minister bebloed, gekneusd en gewond op de plaats liggen.

Omtrent dit voorval maakt de *Volkshalle* de volgende aanmerkingen:

»Een feit van eene ongehoorde brutaliteit heeft te Kassel plaats gehad. De heer Hassenpflug, president der ministers is publiek op de straat aldaar mishandeld geworden; door wien? niet door een matroos, door een dronken arbeidsman, door iemand die niet bekwaam is, uit onbeschaafdheid, van zulk eene daad te beseffen, maar door iemand van de groote wereld, door een man van een grooten naam, door den schoonzoon van den regerenden hertog, den graaf van Isenburg-Wechtersbach. Indien het feit waar en zoo gebeurd is gelijk de *Kölnische Zeitung* het met blijkbaar genoegen verhaalt, dan moet de daad met voorbedachte rade en koelbloedig gepleegd zijn. De ligchamelijke mishandeling op den heer Hassenpflug begaan moet eenigen tijd geduurd hebben; talrijke inwoners van Kassel die ter plaatse aanwezig waren, zijn vreedzame toeschouwers van dat tooneel gebleven, en niemand is zoo fatsoenlijk geweest, zich er mede te bemoeijen, tusschen beiden te komen, den kwaaddoener zijn stok te ontrukken en hem aan de policie over te leveren. Wij kunnen niet zeggen, wat wij, die tijding vernemende, gevoelden.

»Worden dergelijke daden gepleegd door hen die van edel bloed zijn, zelfs door hen die een verheven rang in den staat bekleeden, door hen, die in alle opzigten verpligt zijn het voorbeeld te geven van Christelijke zedelijkheid, van goede zeden en eerbied voor de wetten, wat zullen dan zij doen die geen edelen naam voeren, die geene opvoeding genoten en minder belang hebben bij de instandhouding der wettige orde in de maatschappij?

»Voorwaar, wij hebben voor oogen eene daad van adellijke onbeschaamdheid en boosaardige brutaalheid, die wij in de negentiende eeuw als onmogelijk zouden hebben beschouwd. Intusschen is de *Kolln. Zeitung* er door verrukt; zij verklaart in de opwelling harer vreugd, dat na zulk eene daad het niet mogelijk is, dat de heer Hassenpflug aan het bewind blijft. Hoe veel afkeer het gedrag van den graaf van Isenburg in ons wekt, de houding der *Kolln. Zeit.* schijnt ons oneindig verachtelijker.

»Volgens dat blad zou wat tot den aanval van den graaf aanleiding moet hebben gegeven, de spijt zijn die deze heeft gevoeld ter zake dat de minister Hassenpflug, den wensch van den graaf niet gunstig was geweest, dat diens gade tot den rang van prinses wierd verheven; van dien oogenblik af moet de graaf besloten hebben tot den val van den minister mede te werken. Inderdaad, een fraai middel om een minister om te werpen en bewijsstukken te leveren ter ondersteuning van een verzoek om tot den adeldom verheven te worden; wij hopen dat zulk eene handelwijze nimmer tot voorbeeld genomen worde.

»Gelijk de *Kölln. Zeitung* beweert, moet de schuldige den volgenden dag in de rigting van Eisenach en Gotha gevlugt zijn. 't Is te wenschen dat die vlugt hem niet aan de hand der justitie onttrekke. Al de vorsten en ook Duitschland hebben er belang bij, de nationale waardigheid eischt, dat de rang dien de schuldige bezit, die bovendien onderdaan van het Hessische gouvernement is, hem niet tegen de strengheid der wet bescherme, en dat de brutale beleediging, waaraan hij zich schuldig heeft gemaakt ten spot der wet, strengelijk door de justitie gestraft worde.

»Wij zijn intusschen nieuwsgierig wat de adelijke broeders, uit een maatschappelijk oogpunt beschouwd, doen zullen. Innig beklagen wij den verheven bloedverwant van het slagtoffer."

BELGIE.

BRUSSEL, 11 November. De trein gisteren avond ten 8 ure van Parijs vertrokken, is eerst heden te Brussel aangekomen, dus zes ure over den tijd.

De oorzaak van dit oponthoud was een ongeluk, 't welk tusschen Amiens en Corbie plaats greep. Een goederentrein had twintig minuten van te voren Amiens verlaten, toen hij door den trein met passagiers van Parijs werd gevolgd. De goederentrein werd slechts traag voortgesleept en scheen bijna niet te vorderen. Er viel een buitengewoon zwaren mist. Hierdoor kon de machinist van den passagierstrein, den trein die vooruit was en dien hij bijna had ingehaald niet zien, en evenmin hoorde hij de waarschuwende teekenen welke de machinist van den goederentrein hem gaf, toen deze die minder snel en minder geruchtmakend voortging, de locomotief in grooten vaart achter zich vernam.

De schok was vreeselijk. De lokomotief van den passagiers trein stortte met zijn tender en eenige wagons, op den achtersten wagen van den goederen-trein. De ketenen die de anderen wagens aan elkander schakelden werden verbrijzeld, doch de reizigers kwamen er af met een verschrikkelijken schok. Slechts een hunner werd het aangezicht verwond. Naar men vertelt is het een paardenkooper, die te Doornik is afgestapt om zich hulp te verschaffen.

Behalve de machinist en twee geemploijeerden bij den post, is er niemand gekwetst.

Drie goederen wagens zijn verbrand en drie verbrijzeld, ook de lokomotief is in stukken geslagen.

Met groote inspanning is de trein weder in staat gebragt, en behalve de paardenkooper zijn alle reizigers goed en wel te Brussel aangekomen.

— De graaf Chreptowitch buitengewoon gezant van Rusland bij het hof van Belgie heeft alhier een groot hotel gehuurd, 't welk door een aantal werklieden met buitengewone pracht in orde wordt gemaakt.

Men verzekert ook dat de heer Barret, gezant van Frankrijk een hotel heeft gehuurd, in de straat der twaalf Apostelen.

— Laatstleden Maandag is aan het Solzer-veer bij Tongerloo op het Zuid-Willemskanaal (Belgisch grondgebied) een groot ongeluk gebeurd. Een vader met zijne twee zonen zou aldaar eenig vee met de pont overzetten. Op het midden van het kanaal brak de reep, de pont kantelde, om en al wat zich daarin bevond viel te water, met dat ongelukkig gevolg, dat de vader met zijne twee zonen verdronken zijn, en het vee is gered. Een derde zoon, die langs den dijk kwam gereden, begaf zich te water om redding aan te brengen, maar werd zelfs door de toegeschoten personen van eenen wissen dood gered. Men oordeele over de wanhoop der vrouw en dochter van dezen huisvader, die op den kant dit treurtooneel aanschouwden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 November.

ONDERTROUWD (10 Nov.): D. W. Menne met H. A. L. Bos.

GETROUWD (10 Nov.): G. van Sassenberg met W. Aalders. — C. G. Frohwein, van Arnhem met A. M. van Waalwijk.

BEVALLEN (11 Nov.): P. M. B. Hesselfelt, geb. van den Bergh, D.

OVERLEDEN (8 Nov.): P. Lappé, 71 j. — M. F. Benraad, wed. F. G. Engeler, 64 j. — A. W. Koper, 14 j. — (9 Nov.): G. N. Bekouw, 88 j. — (11 Nov.): J. J. Obbenhuysen, 7 w.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		11 NOV. 4½ u. gebl.	12 NOV. 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		60 11/16	60 13/16	à 61	60 11/16
Dito Dito	3	74			
Dito Dito	4	93½	92½	92¾	
O. I. Leening 1844	4		92¼		
Amortis. Syndic.	3½	91¼	91½		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg		100¼			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatiën					
BELGIË, Obligatiën 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volkov		49¾			
FRANKRIJK, Obligatiën	3	66¾			
SPANJE, Nieuwe	1	21 5/16	21¼	21½	
Dito	3	44¼			
Dito Binnenl. à 6/m.		40¼	40¼		
Coup. Bewijzen		5 5/16	5¾		
Amortisable Schuld		4½			
PORTUGAL te Londen	5	36 3/16	36¾	36 11/16	36½
Dito uitgestelde					
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	103½	104		
Dito Dito 1828 en 1829					
Cert. bij d°. 1831 en 1833		95	95		
Dito	4½	95¼	95¼		
Dito bij *Hope*	4	88¾			
Dito bij *Stieglitz en C°*		82¼			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	[illegible]			
Cert. van dito					
POLEN, Certificaten					
Dito Aand. à fl. 300					
Dito met Lot. à 500					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76¼	76	76	
Dito 1852					
Dito 1847	2½	39¾	39½	39¾	
Dito 1851	2½	39 11/16	39¾	39¾	
Dito 1849	5	80½	80¼		
Ween. Bank bij *Goll en C°*					
Dito	4				
Letter B	5	69½	69½		
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5	95			
Dito Leening 1843	5				
PERU	4½	68½	69	69	
MEXICO Nieuwe	3	23 7/16	24	24¼	
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	18½	18¼	18¾	
Dito Uitgestelde			7¾		
ECUADOR à £ 100					

Mexiko onbepaalde 23¼, à 13/16.

Handel noch variatie verdienen heden eenige vermelding.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt.

Diskonto 2½ pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 11/16	Livorno	2/m.	f 30
»	zigt	» 56 1/16	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅛	Petersburg	»	» 1,85
»	1/m.	» 55¼	Weenen	6/w.	» 30¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35 5/16
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 1/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam		» ½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53½; 1840/1842 4½ pc. 95¼; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 20 5/16; Binnenl. 3 pc. 40¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 79¼.

PARIJS, 11 Nov. Fransche 3 pc. 73.60; 4½ pc. 99.85; Spanje 3 pc. Binnenl. 41; id. 1 pc. 21½; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 94.

LONDEN, 11 Nov. Cons. kont. 94 a —; op tijd 94 a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 — a —; Den. 3 pc. 82 a 84; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5⅛ a 5⅜; Gren. 21 a —; Uitgest. 7¼ a —; Mexiko Nieuwe 25⅛ a 25⅝; Peru 4½ pc. N. 71 a 73; Uitgest. 50 a 51; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 115; (N.) 4½ pc. 98½ a 99½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 41½ a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21¾ a 22; 3 pc. 45 a 45½; Coup. cert. 5½ a —; Passive 4¾ a 5; Holl. 2½ pc. 63½ a 64; id. 4½ pc. 93 a —; Venez. 31 a 33; Uitg. — a —; Wissel op Amst. f — — 3/m. — —; Grieken 1824 — a —.

BERLIJN, 10 Nov. Pruissen 3½ pc. 93¾; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93½; Poolsche 4 pc. 85; Loten fl. 500 86½; Oost. Met. 5 pc. 81¼; Amsterdam zigt 142, id. 2/m. 141⅛.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 November.

OVERZIGT DER WEEK.

Koffij. De markt heeft een vaster aanzien bekomen, doordien de houders minder genegen zijn om te verkoopen. Voor blanke *Java* heeft men bij partij, de volle veilingsprijzen betaald, zoo men verzekert voor uitvoer naar Amerika. — Uit de hand zijn nog afgedaan: 2682 balen ordinair, blank, koppig *Java*, partikuliere aanvoer tot geheime, echter volle marktprijzen. *Brazil* gevraagd en weinig voorhanden.

Thee. De omzet blijft zeer levendig, vooral in de fijne groene soorten, waarvoor men soms eene kleine prijsverhooging heeft toegestaan.

Tabak. Van de in deze week ter markt gebragte 520 vaten *Marijland*, zijn slechts 195 vaten tot vorige prijzen verkocht. Over het algemeen was de vraag minder levendig, doordien de meeste fabrieken voor eenige tijd van het noodige zijn voorzien. — In *Portorico* bladen zijn de ordinaire soorten meerder gevraagd, ook was de handel in de tweede hand vrij geregeld, in de ordinaire en goed middel *Java* tot zeer vaste prijzen. — In de volgende week zullen bij opbod verkocht worden: 1395 pakken *Java Malang*. — Van *Westindische* zijn deze week nog in veiling verkocht: 90 pakken *Embalema* van 35 tot 33½ cs. gezonde waarde. — *Inlandsche Bladen.* Voor *Aard- en Zandgoed* worden op het land zeer hooge prijzen besteed, en is daarvan veel voor uitvoer opgekocht; ook worden er voor ordinaire en verhagelde soorten vrij vaste prijzen bedongen. — Zwaar Festgoed en middel dekblad worden zeer hoog gehouden.

Suiker. *Ruwe.* Voor *West-Indische* soorten heeft men wederom de volle prijzen bedongen, terwijl voor *Java* tot bijna de middelprijzen der Septemberveiling een aanhoudende kooplust blijft bestaan. In veiling zijn verkocht: 237 vaten en 47/4 vaatjes *Surinaamsch* van f 27 tot f 29½; 694 vaten en vaatjes *Cuba* f 25 tot f 27¾ en 109 kisten en 965 zakken beschadigde *Fernambuc* Moscovados van f 24½ tot f 31½. De kwaliteiten der 17 dezer, in veiling voorkomende Java, bestaan als volgt: Ligtbruin, Standard N°. 7 427 kranjangs; N°. 8 4317 kr.; Geel N°. 9 2275 kr., N°. 10 495 kr., N°. 11 446 kr.; Grijs N°. 12 879 kr., N°. 13 1048 kr.; halfwit N°. 14 1012 kr., N°. 1291 kr.; wit N°. 16 2226 kr., N°. 17 4815 kr., N°. 18 411 k.r — *Geraffineerd voor uitvoer.* Tot eene kleine verlaging zijn aanzienlijke partijen *Crushed* omgezet, zoowel voor dadelijk, als hoofdzakelijk om te leveren in December; onder anderen: 700 mille kilo B en H N°. 2 en 3 tot f 29½ a f 30½, 100 mille kilo W en Z f 29½ beide in December, tot welke verhouding in andere kwaliteiten nog groote kooplust blijft bestaan. — *Kandij* blijft vastgehouden met redelijken aftrek. — In *Konsumptie* is geene prijsverandering te vermelden.

Specerijen. In de fijne soorten onveranderd; alleen *Notenmuskaat*, N°. 3 tot 147 cs. zijn meer gezocht. — *Peper* en *Piment* vast.

Gedroogde Fruiten. *Krenten* in de ordinaire beter te plaatsen, mooije kwaliteit zeer schaars en hoog in prijs. — *Rozijn.* Smirna en Samos niets vehandeld. *Malaga* nieuw in vaatjes f 25. *Muscadel* f 35, dito met eenigen aftrek. — *Vijgen.* Nieuwe *Cordaatsche* f 9. *Commadre* f 13 a f 14. *Smirna* niet voorhanden.

Rijst. De omzettingen waren wederom zeer levendig ten gevolge van den vrijen invoer van dit artikel in het Duitsche Tolverbond. Bij groote partijen heeft men voor gepeld Java f 10½ a 11½. Tafel f 12¾ a f 13. — Gepeld Aracan f 10½ a 10¾, voorloop f 11¼ vrij koulant besteed, terwijl er nog uit de eerste hand zijn afgedaan 1700 balen *Cleaned* Aracan tot f 9½.

Potasch. Tengevolge van eenige aanvoeren is de markt eenigzints gedrukt. *Petersburger* nieuwe f 14 a 14¼; jarig f 13¾ a 14. *Toskaansche* f 14½ in Entrepot. — In veiling tegen 16 dezer: 64 vaten beschadigde *Petersburger*, nieuwe aanvoer.

Verfwaren. *Indigo.* Onveranderd; ter vervulling van kleine orders zijn 20 kisten *Java* verkocht, waarvan men volle veilingskoersen heeft aangelegd. — *Cochenille.* Niet in gepasseerd. — *Verfhouten.* Hierin blijft de handel zich tot kleine posten bepalen. — *Quercitron.* Zonder handel. *Baltimore* blijft tot f 4½ te koop. — *Harst.* 100 vaten *bruine* zijn met f 4½ betaald; het weinige, dat thans overblijft, wordt op f 4¾ gehouden. — *Terpentijn-Olie.* Onveranderd. — *Divi Divi.* Kleine partijtjes middelmatige kwaliteit zijn met f 8½ betaald. — *Zwavel.* 30 ton goede *Secunda* zijn met f 4⅝ Entrepot betaald. — *Lood.* Langzaam rijzende zijn daarvan 2000 ps. tot f 13½, ¾ a ⅞ verhandeld. — *Meekrap.* Met vrij geregelden handel; prijzen onveranderd.

Sterke Dranken. *Arak* en *Rum* in de tweede hand met goeden handel. — *Genever* 100 % eerste soort f 24, tweede soort f 23. — *Moutwijn* 91 % f 19 pr. vat a kont.

Metalen. *Koper* zeer gedrukt. — *Banca-Tin* op f 72 gehouden, zonder afnemers.

Honig. Wordt zeer hoog gehouden. Oostvriessche f 17½ a f 18. Geldersche f 16 a 17. *Havana* daarentegen nog billijk te bekomen; bruin f 17, 17½ E. — *Was*, inlandsch geel tot f 92 geboden en op f 94 gehouden.

Vetwaren. *Talk* en *Smeer* prijshoudend. Petersburger voor *Kaarsen* f 37. Voor *Zeep* f 36½. — *Smeer.* Amsterdamsche f 35½; buitenlandsch f 34 a 35. — *Traan* onveranderd. — *Patentolij* f 38¾ a kontant. — *Rondvisch* f 8. — *Haring.* Volle f 26, Yle f 16 de Ton. — *Noordsch* f 24 a 26. — *Ansjovisch.* Nieuwe op f 13½ gehouden zonder omzet.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 11 Nov. Rogge. In het algemeen werd gedurende de laatste acht dagen lager afgegeven. De meeste handel vond plaats in ligt gedroogde, terwijl aan stookers slechts weinig te verkoopen was. Men noteerde: 140/2 ℔ Arch. f 275 1/m.; 142/2 ℔ dito f 278 1/m.; 147/2 ℔ Odessa f 285 6/w.; 140/2, 141/2 ℔ Archangel f 273 1/m., f 275 6/w.; 144/2 ℔ Hapsal f 324 6/w., f 326 3/m. te Delfshaven te leveren; 146/2 ℔ Koersche f 317 6/w.; 144/2 ℔ dito f 310 3/m.; 144/2 ℔ Hapsal moet ook later ad f 315, 317 6/w., f 319 3/m. zijn afgedaan.

Gerst. Men noteerde alleen: 128/2 ℔ Libau f 265 6/w.; doch men wil dat ook verkocht zij 129/2 ℔ Koers. f 263.

Moutwijn, daalde Zaturdag op f 19¾ en Maandag op f 19½, alzoo was ook Dingsdag eene goede vraag; doch Woensdag naar gehoogen te koopen; gisteren werd a f 19 en heden zelfs a f 18½ afgegeven.

Jenever f 23.00. — Amst. Proef f 24.25.

ANTWERPEN, 11 Nov. *Graanmarkt.* Ferme markt.

Huiden. De in den loop der week plaats gehad hebbende verkoopen bestaan in 3700 gedroogde BA en MV en 700 gezouten BA en Rio Grande bijzonder tot flaauwer prijzen.

Rijst. Wij hebben den verkoop te melden van ongeveer 2400 zakken gepelde Arracan en 2000 zakken id. uncleaned tot willigere prijzen.

Suiker. Sedert gisteren afgedaan, 1013 kisten Havana. Geraffineerd, 5000 kil. lompen RG, N°. 1 in Dec. leverbaar.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

BATAVIA, 24 Sept. Kock, Goed Vertrouwen, Amsterdam. — Joon, Anna en Christina, id. — Berk, Jacob en Christina, id. — Verbeek, Maria Anna, Rotterdam. — Van Wagtendonk, Proteus, Schiedam.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 14 November, des middags ten 12 ure:

N°. 1. De Suiker-Plantaadje *Berkshoven* en *Oostrust*, in Suriname, aan de Rivier Boven-Commewijne, mitsgaders de Negermagt, Gebouwen, enz.

2. De Koffij-Plantaadje *Goosen*, in Suriname, in de Mattica-Kreek, met derzelver Negermagt, Gebouwen, enz.

Des avonds ten 5 ure.

N°. 1. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erven, Amstel, Y 116.

2. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, Z 649. } te zamen in slag.

3. Een Koetshuis, Stalling en Erve, achter bovengenoemd Perceel, Z 621. }

4. Een Huis, Achterhuis en Erve, Leidsche Gracht, HH 5.

5. Een dito, O. Z. Voorburgwal, I 327.

ADVERTENTIEN.

J. F. VAN COUPH, F. T. EVERARD, B. LANGERHUIZEN, F. L. HOELEN, J. FEIJE, J. RUIJS JDZn., G. L. WURFBAIN, S. WILLEUMIER Jr., T. J. B. WESTERWOUDT, H. J. VAN OGTROP, G. E. VAN RIET, H. F. KOEDIJK, H. B. LOMANS Bz., J. A. JOLLES Jr., A. J. B. VAN WAIJENBURG, W. M. G. HEUKENSFELDT, J. N. DE RIJK en E. P. M. HEUKENSFELDT SLAGHEK, Makelaars, zullen op Maandag den 5den December 1853, des avonds na half zes uur, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, door den Notaris T. J. VAN RIET, doen verkoopen:

Een Kapitaal en kostbaar betimmerd **KOOPMANSHUIS** met HARDSTEENEN VOORGEVEL, **TUIN**, **TUINHUIS** en derzelver **ERF**, staande en gelegen op de Heerengracht, tusschen de Leidschegracht en Leidschestraat, in Buurt J J N°. 397. Breeder bij Billetten omschreven en te bezigtigen op vertoon van een toegangbillet, door eenen der bovenstaande Makelaars onderteekend. De bewijzen van eigendom en de Veilconditiën, zullen op den gewonen tijd, ten kantore van voornoemden Notaris te zien zijn. (3415)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een voortreffelijk middel in gevallen van leverkwaal en gebrek aan spijsvertering.*

De heer Wilson welke kortelings is teruggekomen uit Bengalen, waar hij gedurende onderscheidene jaren in dienst der Oost-Indische Kompagnie was geweest, vervoegde zich onlangs ten huize van den professor Holloway en betuigde hem zijne volmaakte tevredenheid over de goede uitwerking zijner onvergelijkelijke pillen. Sedert jaren had hij aan leverziekte en gebrek aan spijsvertering geleden, welke laatstgenoemde ongesteldheid zoo was, dat hij maanden lang niets dan zeer ligte spijs kon gebruiken; geene andere middelen baatten hem, de pillen van Holloway, door welker gebruik hij volmaakt weder hersteld is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 6… f 13.50, f 20,50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1 85, f 3.00, f 7.05, f 1… f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen B. Adama, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. Muijs te … en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te … alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (3…

»**HET RHEUMATISMUS** is eene ziekte … »reeds sedert menschen weten zeer ver verspreid … »bij de oudste Geneesheeren bekend was. Zij h… »in alle landen, onder elke hemelstreek, in het … »den zoowel als het Zuiden, ja zelfs in de heete … »kringsgewesten,” zegt

Hr SCHNEIDER in zijne VERHANDELING over Electriciteit en beweert, dat men voor het … worden der Galvano Electriciteit geen geneesmiddel tegen geweten heeft. »Men heeft den Magneet to… »zing van dergelijke kwalen aangewend, en de be… »FRANS MESMER maakte veel opziens daarmede … »vorige eeuw; ook met het Electro-Magnetische … »Toestel hebben vele geleerde Geneesheeren zich … »gehouden, het heeft echter evenmin aan de ve… »ting beantwoord. Den Heer GOLDBERGER is … »lukt een **KETTING** te vervaardigen die a… »vereischten voldoet; hij is gemakkelijk aan te … »en zijne aanhoudende werking geneest zeker en spo…

Een Werkje over deze Kettingen wordt onder titel **SCHAT DER GENEESKRACHT**, … afgegeven. De **KETTINGEN** kosten 1,80 — … 3.60 — 5.40 in het **VERKOOPHUIS** en … kende Depôts.

Genootschap van Barmhartighei…

Het Bestuur brengt ter kennis dat tot nader … diging als dirigerend Commissaris is benoemd … Heer A. WIDOUW, Zeedijk, K 383.

Belanghebbenden worden dringend verzocht, … Begraven van R. K. Behoeftigen, zich uitsluitend … bovengemeld adres te vervoegen.

Namens het Bestu…
A. P. SANTEN,
Secret…

(3441)

ADVENT en KERSFEE…

Door den Boekhandel J. R. VAN RO… te Utrecht, is uitgegeven en alom ver… baar gesteld:

GEBEDEN- EN MEDITATIE-BOE…

VOOR DEN

Advent en het H. Kersfeest,

DOOR DEN

H. ALPH. MAR. DE LIGUORI.

Prijs 75 Cents.

Zijnde het eerste deel der volledige werken va… heiligen schrijver.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn de volg… werken verkrijgbaar:

OTTMAR LAUTENSCHLAGER. **GESCHICHTE** … Christlichen Religion und Kirche für das Vo… banden . . . f…

Dr. JOSEPH IGNAZ RITTER. **HANDBUCH** der … chengeschichte, 2 banden . . . f…

GEORG PHILIPS, **KIRCHENRECHT**, 4 b. f…

Dr. JOH. JOS. IGN. DöLLINGER. **HANDBUCH** … Christlichen Kirchengeschichte, 2 banden f…

LEHRBUCH … Kirchengeschichte, 2 banden f…

Dr. CASPAR RIFFEL. **CHRISTLICHE KIRCHENGESCHICHTE** der neuesten Zeit … den. f…

MARIA. **ANDACHTSBUCH** für die Glaubigen … Kirche Gottes f…

PARADIES der Christlichen Seele. f…

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitg…